

CIZINCI V ČESKÉ REPUBLICE PODLE VÝSLEDKŮ SČÍTÁNÍ LIDU

2021

Sčítání lidu, domů a bytů

Praha, 31. 10. 2024

Kód publikace: 170222-24

Zpracoval: Odbor statistiky obyvatelstva

Ředitel odboru: Mgr. Robert Šanda

Kontaktní osoba: Tereza Tomková, e-mail: tereza.tomkova@csu.gov.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.csu.gov.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.csu.gov.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 056 789 | e-mail: infoservis@csu.gov.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@csu.gov.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 732 | e-mail: esds@csu.gov.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@csu.gov.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673
e-mail: infoservispraha@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/praha

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/stredocesky

České Budějovice | Žižkova 1a, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/jihoesky

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108
e-mail: infoservisplzen@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/plzensky

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529
e-mail: infoserviskv@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/karlovarsky

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176
e-mail: infoservisul@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/ustecky

Liberec | nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec, tel.: 704 675 184
e-mail: infoservislbc@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/liberecky

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 762 322
e-mail: infoservishk@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/kralovehradecky

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480
e-mail: infoservispa@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/pardubicky

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 080
e-mail: infoservisvys@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/vysocina

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/jihomoravsky

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 511
e-mail: infoservisolom@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/olomoucky

Zlín | třída Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 936
e-mail: infoserviszl@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/zlinsky

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230
e-mail: infoservisov@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/moravskoslezsky

Obsah

1. Úvod	4
2. Metodika sčítání cizinců	4
3. Složení obyvatel podle státního občanství	5
4. Základní sociodemografické charakteristiky cizinců	8
5. Náboženská víra a národnost cizinců	15
6. Ekonomické charakteristiky cizinců	16
7. Domácnosti cizinců, způsob bydlení	19
8. Rozmístění cizinců na území České republiky	21
9. Závěr	23
10. Příloha	24

1. Úvod

Počet cizinců žijících v České republice od počátku 90. let 20. století trvale narůstá. Netvoří jednotnou skupinu – odlišují se jak důvody, kvůli kterým do České republiky přišli, tak socio-demografickými ukazateli. Analýza vychází z dat získaných ze sčítání lidu 2021 a prezentuje stav k 26. 3. 2021.

Nárůst počtu cizinců žijících v České republice započal po pádu železné opony v roce 1989 a znovuotevření hranic tehdejšího Československa. Původně výrazně homogenní společnost, v níž cizinci tvořili jen malou a z hlediska počtu a složení dle státního občanství kontrolovanou (plánovanou) součást, se proměnila ve společnost heterogennější, složením obyvatelstva různorodější.

Hlavní důvody imigrace jsou důvody ekonomické (platí zejména pro imigranty ze severní Afriky, východní Evropy, střední a jižní Asie), politické (východní Evropa), slučování rodin, propojování Evropy v rámci EU a celková globalizace.

Ve srovnání se státy západní Evropy je v České republice zastoupení cizinců relativně stále nízké, což se však vzhledem k dynamice politického vývoje v Evropě i celém světě může významně měnit. Je vhodné zmínit, že výsledky sčítání nereflektují imigrační vlnu, která nastala po vypuknutí a během války vedené Ruskou federací na území Ukrajiny.

2. Metodika sčítání cizinců

Státní občanství se zjišťovalo ve všech historických sčítáních, věcně srovnatelné jsou ale pouze výsledky sčítání 2011 a 2021 vzhledem k zásadním změnám metodiky zjišťování a zpracování dat. Mezi cizince se řadily osoby se státním občanstvím jiným, než bylo občanství České republiky. Osoby s dvojitým nebo vícenásobným státním občanstvím byly dle metodiky EU zařazeny do jednoho (tzv. hlavního) státního občanství, podle pořadí Česká republika, jiný členský stát EU, jiná země v Evropě, jiná země mimo Evropu.

Významnou roli hrál při sčítání lidu registr obyvatel a agendové systémy vedené Ministerstvem vnitra. Poskytl identifikační údaje, adresu trvalého pobytu, datum narození, občanství a některá základní data o státních občanech ČR, cizincích s trvalým či přechodným pobytem nebo cizincích s uděleným azylem nebo doplňkovou ochranou.

U osob, které se samy nesečetly, přestože splnily podmínky pro zahrnutí do sčítání, byla data z administrativních zdrojů jediným zdrojem informací. Ve skupině cizinců žijících v ČR byl podíl osob, za které máme pouze základní údaje z administrativních zdrojů, vyšší než u zbytku populace. Tyto údaje zdaleka nepokrývají celou škálu otázek zjišťovaných sčítacím formulářem, což ovlivňuje celkové výsledky a může znejistit analytické výstupy.

Přesná identifikace osob žijících na území České republiky z hlediska státního občanství byla možná až od roku 2001. V předchozích sčítáních (1950 – 1991) se státní občanství sice zjišťovalo, avšak méně detailně (tj. rozlišovala se pouze občanství České republiky, Slovenské republiky, jiná státní příslušnost atp.). Od roku 2001 bylo také možno uvést dvě státní občanství.

V roce 2011 nastala podstatná změna v metodice sčítání obyvatelstva – sčítány byly osoby podle obvyklého pobytu, před tím byly započítávány osoby dle pobytu trvalého. Mezi obvykle bydlící se počítali ti, kdo na území České republiky fakticky pobývali minimálně 12 měsíců či měli v úmyslu se po toto období na našem území zdržet.

V roce 2021 žilo podle sčítání lidu v České republice 10 524 167 obvykle bydlících obyvatel. Počet registrovaných obyvatel činil 10 487 748. Ve srovnání se sčítáním 2011 počet obvykle bydlících vzrostl o 88 tisíc, počet registrovaných obyvatel se téměř nezměnil. Intercenzální bilance však ukazovaly, že mezi sčítáním

2011 a koncem roku 2020 vzrostl počet registrovaných obyvatel na 10 701 777. Sčítáním 2021 a zpětnou demografickou bilancí byl stav upraven na 10 494 836.

Registrovaných, ale na formulářích nesečtených osob bylo 1 004 413. Záznamy se mohly například týkat osob, které na území ČR v rozhodný okamžik pobývaly, ale sčítání se nezúčastnily, nebo osob žijících v zahraničí, které oficiálně neohlásily ukončení pobytu. Výběr osob, které spadaly do sčítání lidu 2021 a naplňovaly podmínku obvyklého pobytu, umožnila analýza známek života¹. Tímto způsobem bylo identifikováno 702 214 osob, které byly zařazeny do obyvatelstva. Z nich bylo 98 762 cizinců, celkem tedy tvořili 14 % osob doplněných z administrativních zdrojů. Z celkového počtu cizinců bylo 20 % doplněno z registru obyvatel.

3. Složení obyvatel podle státního občanství

V České republice žilo k 26. 3. 2021 celkem 10 524 167 obyvatel. Z nich mělo 9 998 510 české státní občanství a 496 250 cizí státní občanství. Nejvíce cizinců pocházelo z evropských zemí mimo EU (215 314) – mezi nejpočetnější skupiny patřili Ukrajinci (150 tis. osob), Rusové (36 tis. osob), pětitisícovou hranici překonali také Bělorusové, Moldavané a občané Velké Británie. Počet osob s nezjištěným státním občanstvím činil 29 137, osob bez státního občanství bylo 270. Občanů ze zemí EU bylo celkem 162 846, nichž byli nejpočetnější skupinou u nás tradičně žijící Slováci (96 tis. osob), dále pak Poláci (14 tis.), Rumuni (12 tis.), více než pět tisíc osob žijících v ČR bylo Maďarů a Němců. Celkem 102 413 cizinců pocházelo ze zemí Asie – nejpočetnější byli Vietnamci (54 tis. osob), Mongolové (8,5 tis.), Kazaši a Číňané (6 tis. osob).

Tab. 1 Cizinci podle vybraných státních občanství a pohlaví v letech 2011 a 2021

Státní občanství	2011				2021			
	abs.	v %	podíl v %		abs.	v %	podíl v %	
			muži	ženy			muži	ženy
Cizinci celkem	422 276	100,0	57,4	42,6	496 250	100,0	54,7	45,3
z toho:								
Ukrajina	116 139	27,5	57,3	42,7	150 505	30,3	55,3	44,7
Slovensko	82 251	19,5	53,7	46,3	95 821	19,3	50,7	49,3
Vietnam	52 612	12,5	58,9	41,1	54 256	10,9	52,9	47,1
Rusko	31 545	7,5	45,2	54,8	35 785	7,2	43,5	56,5
Polsko	16 800	4,0	47,6	52,4	14 450	2,9	42,2	57,8

Ze srovnání dat ze sčítání v roce 2011 a 2021 je patrný celkový nárůst počtu cizinců, a to o 17,5 % (nárůst o 73 974 osob). Z cizinců uvedených v tabulce zaznamenali pokles pouze Poláci, a to o 14 %. Velmi výrazný početní nárůst (o 29,6 %) nastal u Ukrajinců, kteří jsou zároveň nejpočetnější skupina cizinců žijících na našem území. Také u Slováků nastal zřetelný nárůst, a to o 16,6 %. Podíl osob s nezjištěným státním občanstvím nebo bez občanství byl v obou srovnávaných období velmi nízký, v roce 2011 činil 0,6 %, v roce 2021 byl 0,3 %.

Zastoupení cizinců podle pohlaví je u cizinců jako celku ve prospěch mužů (271 337 mužů, 224 913 žen), avšak mezi jednotlivými skupinami dle státního občanství jsou rozdíly: zatímco podíl mužů a žen u Slováků je vyrovnaný, největší rozdíl v zastoupení pohlaví mají Poláci (42,2 % mužů ku 57,8 % žen), Rusové (43,5 % mužů ku 56,5 % žen) a Ukrajinci, kde je více mužů než žen (55,3 % mužů ku 44,7 % žen).

¹ Metoda „známek života“ (signs-of-life analysis) spočívá ve vyhodnocení informací, které o osobě evidované v centrálním populačním registru poskytují další administrativní zdroje. Podmínkou je však existence dostatečného množství kvalitních informací ve více administrativních zdrojích, jejich dostupnost pro statistické účely a možnost jejich spolehlivého propojení.

Nejpočetnější skupinou cizinců žijících na našem území jsou **Ukrajinci**. Za poslední dvě dekády se jejich počet zsedminásobil (z 20 628 osob sečtených v roce 2001). Hledají zde především pracovní uplatnění. Kvůli tomu se i nejvíce koncentrují ve velkých městech či regionech se silným ekonomickým zázemím a vyšší nabídkou pracovních míst.

Velmi významnou skupinou cizinců jsou občané **Slovenska**. Dříve se jednalo o občany společného československého státu (1918 – 1939, 1945 – 1992). Po roce 1993 nabyli velký počet Slováků české státní občanství (více než 400 tis.), od roku 2001 jejich počet dále významně roste (z 24 201 osob v roce 2001 na současných 95 821). Častým motivem Slováků pro život v ČR je vysokoškolské studium, uplatnění na českém pracovním trhu nebo zakládání rodin.

Občané **Vietnamu** jsou třetí největší skupinou cizinců. Na našem území se začali častěji objevovat od 50. let 20. století na základě československo-vietnamských dohod o zvyšování pracovní kvalifikace (na straně vietnamské) a naplňování nedostatku pracovních sil (na straně Československa). Po krátkodobém výrazném poklesu počtu Vietnamců po roce 1989 se jejich počet opět výrazně zvýšil. Ekonomická migrace na počátku 90. let a následná vlna příchozích rodinných příslušníků vytvořila velmi charakteristickou skupinu.

Rusové jsou na území České republiky přítomni již od počátku 20. století. Po bolševickém převratu v Rusku roku 1917 přijalo Československo 25 tisíc občanů Ruska, především z intelektuálních vrstev. Po hospodářské krizi ve 30. letech a po druhé světové válce (kdy byla většina Rusů odvečena zpět do Sovětského svazu) došlo na území Československa k významnému poklesu občanů Ruska, resp. Sovětského svazu.

Po invazi vojsk Varšavské smlouvy v roce 1968 přišlo a zůstalo na našem území 75 tisíc vojáků Sovětského svazu, 39 tisíc jejich rodinných příslušníků a 5 tisíc dalších občanských pracovníků. V letech 1988 – 1991 byly vojska a rodiny vojáků z Československa (České a Slovenské republiky) staženy².

Velká vlna ruských migrantů dorazila mezi lety 2001 a 2011, poté se jejich nárůst zbrzdil. Hlavním důvodem pobytu je zde podnikání a studium vysoké školy.

Občané **Polska** se koncentrovali především v Moravskoslezském kraji. To je území, které částečně zahrnuje historické Těšínsko, kde Poláci žijí již od 13. století, a také je to průmyslová oblast s mnoha pracovními příležitostmi. Polští horníci pracovali v dolech již od 50. let 20. století, ještě na počátku 90. let jich v ČR bylo kolem 5 tisíc.

Z dalších početných skupin cizinců se na území České republiky tradičně zdržují **Němci**. Ti na území České republiky žijí již od konce 12. století. Postupně do značné míry ovládli česká a moravská města a vyšší společenskou třídu. Dle sčítání z roku 1939 žilo v Československu 2,6 milionu Němců (říšských občanů podle Norimberských zákonů z roku 1935). Po konci 2. světové války bylo z Československa vysídleno dekretem E. Beneše více než 2,1 milionu Němců (odhady však hovoří až o 2,4 milionu osob). Na Československém území zůstalo zhruba 300 tisíc Němců, o jejichž setrvání rozhodla vláda. Jednalo se především o pracovníky v průmyslu, hornictví a o osoby žijící v manželství s osobou české nebo slovenské státní příslušnosti. K rozhodnému okamžiku sčítání 2021 žilo v České republice 5615 osob s německým státním občanstvím.

Narůstající skupinou cizinců jsou **Rumuni**. Ještě v roce 2011 již žilo v České republice 4 786, v roce 2021 jejich počet stoupl na 11 890 osob a jsou tak pátou nejpočetnější skupinou. Jedná se především o pracovní migraci).

Maďari jsou další z cizinců tradičně žijících na našem území. Po vytyčení československo-maďarské hranice v roce 1920 se až jeden milion Maďarů (zde se však mluví o osobách s maďarskou národností po rozpadu Rakousko-uherské monarchie) ocitl na území jižního a jihovýchodního Slovenska. Tehdy došlo k významné

---

² Zdroj: Dr. Pavel Minařík, CSc. „Střední skupina sovětských vojsk v Československu“, 2003, <https://armada.vojenství.cz/povalecna/sovetska-armada-za-hranicemi/stredni-skupina-sovetskych-vojsk-v-ceskoslovensku.htm>

migrační vlně maďarské inteligence do Prahy a Brna. Po druhé světové válce byli příslušníci maďarské národnosti zbaveni československého občanství a počítalo se s jejich vysídlením. K tomu nedošlo, avšak aby se snížila koncentrace Maďarů na Slovensku, byli Maďaři nuceni přesídlit do českého pohraničí (asi 44 tisíc osob). Později se mohli vrátit, avšak nejméně 13 tisíc jich zůstalo (jejich původní majetek byl zabaven). Poté počet Maďarů opět narůstal. Mezi lety 2011 a 2021 došlo k výraznému nárůstu jejich počtu – z 1 099 osob na 6 327. Hlavním důvodem migrace je ekonomická činnost.

Sedmou nejpočetnější skupinou cizinců jsou **Mongolové**. Jejich počet v ČR trvale narůstá (z 5 118 v roce 2011 na 8 572 v roce 2021). Od samého počátku jejich přítomnosti v 60. letech 20. století je důvodem pracovní migrace, zejména v oblasti kožedělného průmyslu, dále strojírenství a stavebnictví. Nezanedbatelná část jich se však chce v ČR usadit a zakládají tu rodiny³.

Další významné skupiny cizinců jsou: **Bělorusové** (6 334 osob), **Kazaši** (6 232 osob), **Číňani** (6 069 osob). U všech byl zaznamenán nárůst v rozmezí 30–55 %. Zatímco Bělorusové si český stát již od 20. let 20. století vybrali jako cíl pro politickou a ekonomickou emigraci (po bolševické revoluci v roce 1917 stejně jako na konci 20. století), Kazaši hledají lepší pracovní uplatnění, vzdělání pro své děti a u části obyvatel i návrat do země svých předků (jedná se jak o malou část tzv. volyňských Čechů, kteří byli na konci 30. let 20. století odsunuti z dnešní severozápadní Ukrajiny do současného Kazachstánu – v druhé polovině 19. století tam chtěli zakládat funkční zemědělství, průmysl i řemeslnou činnost, dále pak o potomky českých a německých rodin, které ve 20. letech 20. století odjely do Sovětského svazu vybudovat hospodařící komuny v pustých stepních oblastech na hranici současného Ruska a Kazachstánu). Číňani přijíždí do České republiky především kvůli podnikání (velkoobchod a maloobchod, restaurátérství, obchod s textilem atp.) společně se svými rodinami.

Následující analýza se bude zabývat jen vybranými, tj. nejčetnějšími skupinami cizinců.

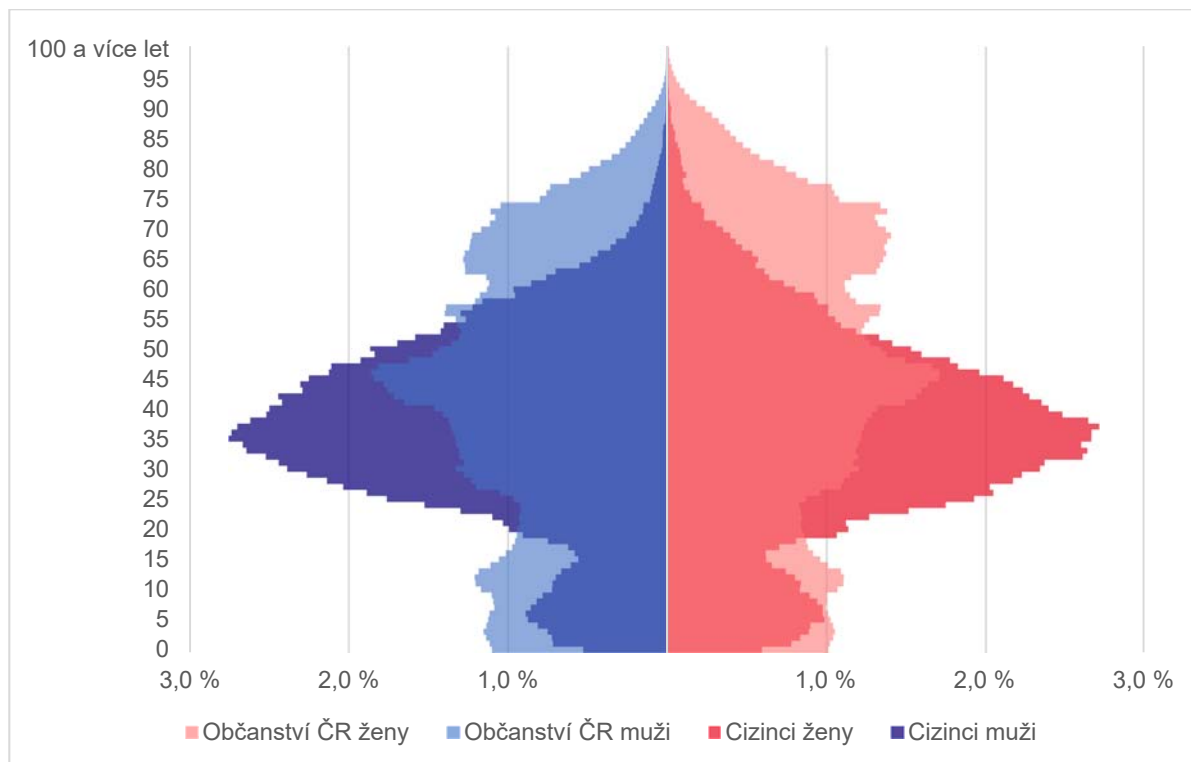
---

³ Zdroj: Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR – pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika; informační příručka Policie ČR, kol. autorů (Š. Martínková, E. Pechová, V. Feistingerová, Y. Leontiyeva), vydalo Ministerstvo vnitra ČR, 2020

4. Základní sociodemografické charakteristiky cizinců

Zastoupení mužů a žen bylo v České republice k 26. 3. 2021 vyrovnané, respektive velmi mírně ve prospěch žen (podíl 50,7 % ku 49,3 % mužů). Totéž platí i pro osoby s českým státním občanstvím (51,0 % žen, 49,0 % mužů). U cizinců jsou však podíly různé: celkově převažují muži (54,7 %), avšak mezi Rusy a Poláky naopak převládají ženy.

Graf. 1 Věková struktura cizinců a osob s českým občanstvím podle pohlaví, v %

Věková struktura cizinců jako celku byla významně vychýlena ve prospěch osob v produktivním věku. Podíl cizinců ve věku 20–29 činil 16,6 %, zatímco u Čechů ve stejné věkové skupině byl 9,9 %. V následující desetileté věkové skupině byl rozdíl ještě výraznější – u cizinců 25,9 %, u Čechů 12,7 %. Ve věkové skupině 40–49 let byl rozdíl v hodnotách stále patrný – u cizinců činil podíl 21,5 % osob, u Čechů 16,3 %. U osob starších 50 let byl podíl vyrovnaný (12,8 % u cizinců, 12,9 % u Čechů), poté bylo relativní zastoupení cizinců ve srovnání s Čechy nižší: cizinci ve věku 60–69 let činili pouze 5,7 % populace, Češi 12,6 %. Cizinci 70letí a starší měli podíl pouze 2,1 % populace, Češi ve stejném věku pak 14,7 %.

Tab. 2 Cizinci a Češi podle věkových kategorií

Věkové kategorie	Vybraná státní občanství											
	Česko		Ukrajina		Slovensko		Vietnam		Rusko		Polsko	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Celkem	9 998 510	100,0	150 505	100,0	95 821	100,0	54 256	100,0	35 785	100,0	14 450	100,0
0–9	1 066 764	10,7	10 686	7,1	6 420	6,7	9 863	18,2	2 664	7,4	511	3,5
10–19	1 033 645	10,3	10 954	7,3	4 840	5,1	6 766	12,5	3 948	11,0	357	2,5
20–29	986 229	9,9	26 364	17,5	11 664	12,2	5 270	9,7	10 336	28,9	837	5,8
30–39	1 274 118	12,7	35 611	23,7	32 487	33,9	11 602	21,4	6 782	19,0	2 624	18,2
40–49	1 625 186	16,3	36 642	24,3	25 193	26,3	8 963	16,5	4 306	12,0	2 606	18,0
50–59	1 288 741	12,9	21 550	14,3	9 434	9,8	8 324	15,3	4 078	11,4	2 117	14,7
60–69	1 255 262	12,6	7 401	4,9	4 320	4,5	3 080	5,7	2 432	6,8	3 366	23,3
70–79	1 029 431	10,3	989	0,7	1 077	1,1	312	0,6	814	2,3	1 724	11,9
80 a více	439 134	4,4	308	0,2	386	0,4	76	0,1	425	1,2	308	2,1

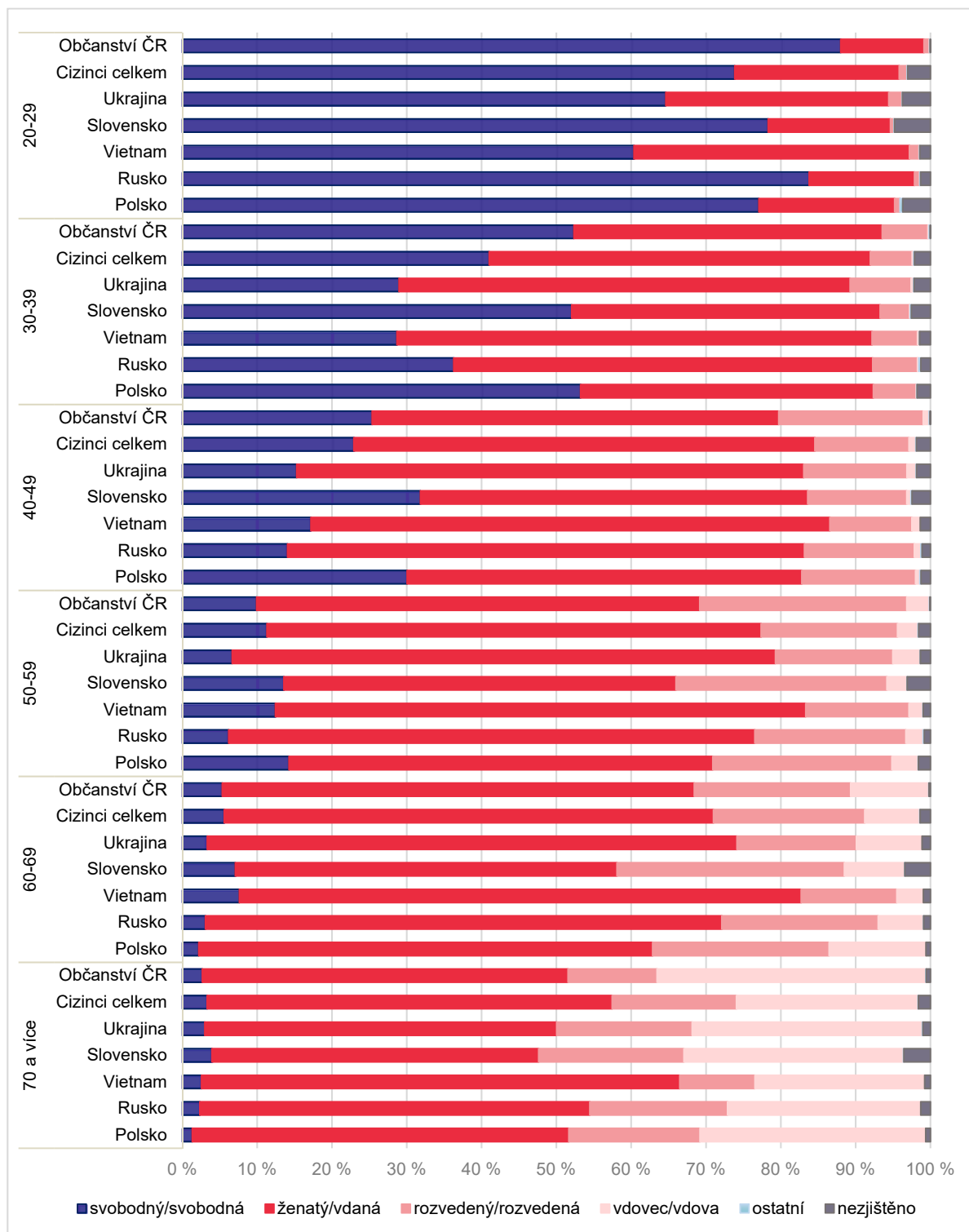
Nejvyšší podíl dětské složky z cizinců mají Vietnamci, kteří významně převyšují podíl dětí na celkové populaci i u osob s českým občanstvím. Naopak velmi nízký podíl dětí mají Poláci. U Rusů zaujímá věková kategorie 20–29 let téměř třetinu obyvatel (28,9 %). Ukrajinci a Slováci v mladším a středním věku (od 20 do 50 let) tvoří okolo dvou třetin populace, rozdíl mezi nimi je však ten, že Slováci tvoří markantní část tohoto podílu především osobami ve věku mezi 30 až 50 lety. Významně vysoký podíl starších osob (zejména ve věkové kategorii 65–74 let a starších) měli Poláci. U ostatních cizinců s výjimkou Rusů je typický velmi nízký podíl seniorů.

Tab. 3 Srovnání osob podle státního občanství a věkových kategorií v SLDB 2011 a SLDB 2021, v %

Věková kategorie	Vybraná státní občanství													
	Česko		Cizinci celkem		Ukrajina		Slovensko		Vietnam		Rusko		Polsko	
	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021
0–19	20,1	21,0	12,3	15,4	10,3	14,4	9,4	11,8	20,4	30,7	21,0	18,4	4,1	6,0
20–29	12,8	9,9	25,6	16,6	22,3	17,5	33,9	12,2	29,4	9,7	20,7	28,9	13,8	5,8
30–39	16,3	12,7	27,1	25,9	30,9	23,7	32,8	33,9	22,5	21,4	17,9	19,0	19,2	18,2
40–49	13,1	16,3	18,6	21,5	21,8	24,3	12,5	26,3	18,7	16,5	19,3	12,0	18,5	18,0
50–59	13,7	12,9	10,7	12,8	11,9	14,3	7,5	9,8	6,8	15,3	12,4	11,4	26,1	14,7
60–69	12,9	12,6	3,5	5,7	1,9	4,9	2,1	4,5	0,9	5,7	5,0	6,8	13,7	23,3
70–79	6,9	10,3	1,2	1,6	0,4	0,7	0,9	1,1	0,3	0,6	2,5	2,3	3,2	11,9
80 a více	3,9	4,4	0,4	0,5	0,1	0,2	0,5	0,4	0,1	0,1	0,6	1,2	1,2	2,1
nejvyšší	0,3	x	0,6	x	0,4	x	0,4	x	0,9	x	0,6	x	0,3	x

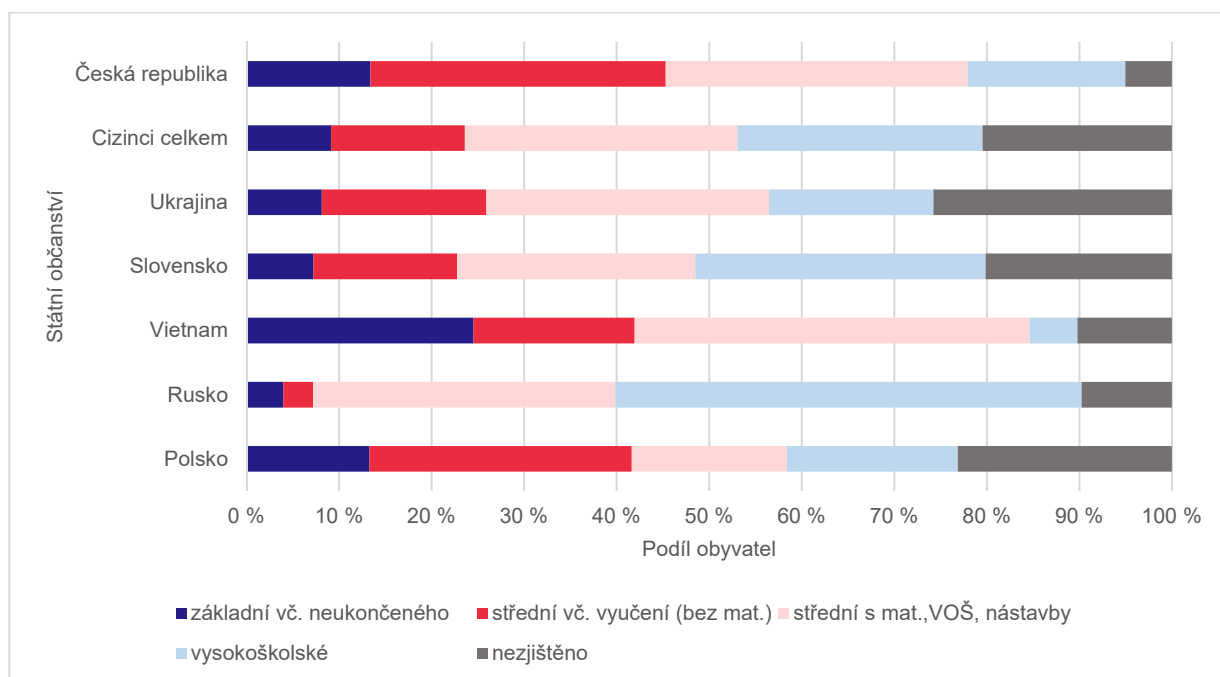
Zatímco podíl osob do 19 let zaznamenal mezi roky 2011 a 2021 mírný nárůst jak u osob s českým státním občanstvím, tak u cizinců jako celku, u Vietnamců byl nárůst téměř 10 %. Mírný pokles naopak zaznamenali Rusové. Je též patrný mírný posun obyvatelstva do vyšších věkových kategorií – stoupá zejména podíl osob ve věkové kategorii 40–49 let, a to jak u cizinců, tak u Čechů.

Ze srovnání cizinců a osob s českým státním občanstvím z hlediska **rodinného stavu** vyplývá, že Češi měli silnější zastoupení svobodných v nižších věkových kategoriích než cizinci: zatímco v kategorii 20–29 let je svobodných 88 % Čechů (ku 74 % svobodných cizinců jako celku) a ženatých/vdaných pouze 11 % (ku 22 % cizinců), u Vietnamců a Ukrajinců je v této věkové kategorii podíl svobodných mezi 60–65 % a podíl ženatých/vdaných u Ukrajinců 30 %, u Vietnamců dokonce 37 %. S postupujícím věkem narůstá podíl ženatých/vdaných také u Čechů, stejně tak narůstá i podíl rozvedených. Zatímco ve věkové kategorii 30–39 let se u Čechů začíná pomalu vyrovnávat podíl svobodných (52,3 %) a ženatých/vdaných (41,2 %), u cizinců je proporce svobodných (41 %) a ženatých/vdaných (51 %) přesně opačná. Podíl rozvedených je přesto téměř totožný (6,1 % u Čechů ku 5,6 % u cizinců jako celku). Se stoupajícím věkem narůstá u všech osob podíl rozvedených, nejvíce však u osob s českým občanstvím. V kategoriích 60–69 let a 70 a více let ve všech skupinách narůstá podíl vdovců a vdov, u cizinců je však v souvislosti s pohlavně-věkovou strukturou vždy o něco nižší.

Graf 2 Cizinci a Češi podle rodinného stavu a věkových skupin

Při zjišťování **nejvyššího dosaženého vzdělání** se u cizinců projevila vysoká míra nezjištěných odpovědí. Přesto je patrné, že cizinci byli z hlediska vzdělání velmi různorodou skupinou.

Pro účely analýzy jsou mezi osoby se základním a neukončeným základním vzděláním řazeny též osoby bez vzdělání, mezi osoby se středním vzděláním jsou zařazeny osoby s nižším středním vzděláním (s výstupním výučním listem), mezi osoby se středním vzděláním s maturitou byli také zařazeny osoby s nástavbovým a pomaturitním studiem, včetně vyššího odborného vzdělání v konzervatoři. Mezi vysokoškoláky jsou řazeny osoby s bakalářským, magisterským i doktorským stupněm vzdělání.

Graf 3 Obyvatelstvo 15leté a starší podle nejvyššího dosaženého vzdělání a státního občanství, v %

Nejvyšší podíl osob se základním vzděláním měli Vietnamci (25,5 %), kteří z hlediska proporcí dalších stupňů vzdělání mají též výrazný podíl úplného středního vzdělání (vč. nástaveb a VOŠ, 42,7 %) a velmi nízký podíl vzdělání vysokoškolského (5,2 %). Vysoký podíl osob se středním vzděláním bez maturity měli Češi (31,9 %), jakož i osob s úplným středního vzdělání (s maturitou, 32,6 %). Nejvyšší podíl vysokoškolského vzdělání uvedly osoby s ruským občanstvím (50,4 %), dále pak se slovenským státním občanstvím (31,4 %). Při srovnání je však třeba brát v potaz vyšší míru nezjištěných odpovědí, které mohou vzdělanostní strukturu jednotlivých skupin cizinců významně zkreslit. Proto je non-response uvedena.

Tab. 4 Cizinci a Češi podle nejvyššího dosaženého vzdělání, osoby 15leté a starší

Státní občanství	Nejvyšší dosažené vzdělání				
	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez mat.)	střední s maturitou, VOŠ, nástavbové	vysokoškolské	nezjištěno
Česko	1 121 747	2 669 821	2 730 583	1 426 365	420 887
Cizinci celkem	40 018	63 202	128 857	115 916	89 504
z toho:					
Ukrajina	10 941	23 929	41 091	23 900	34 654
Slovensko	6 269	13 413	22 282	27 143	17 425
Vietnam	9 905	7 023	17 229	2 086	4 119
Rusko	1 267	1 022	10 385	16 028	3 101
Polsko	1 822	3 887	2 296	2 534	3 173

Při detailnějším pohledu na vzdělání u cizinců a Čechů s ohledem na věkové skupiny se ukazuje, že ve věkové skupině 20–29 let u cizinců jako celku má základní vzdělání pouze 6,2 % osob, střední 43,7 % obyvatel a vysokoškolské 33,6 % osob. Tyto hodnoty však významně varíují u jednotlivých státních občanství: u Vietnamců je v této věkové skupině podíl osob se základním vzděláním výrazně vyšší (16,9 %), taktéž střední vzdělání mají na úrovni 65 %. Vysokoškolské vzdělání má pouze 9,8 % Vietnamců. U Rusů je vzdělanostní trajektorie opačná – základní vzdělání v této věkové kategorii má pouze 1,5 % osob, středoškolské 47 % a

vysokoškolské dokonce 49 % osob. Češi mají základní vzdělání na úrovni 10 %, střední vzdělání mělo 65 % osob a vysokoškolské 19,3 % osob s českým občanstvím.

V následující věkové skupině (30–39) jak u cizinců, tak zejména u Čechů stoupl podíl vysokoškoláků (cizinci: 35,7 %, Češi: 30 %). Velké rozdíly jsou mezi občany různých států: zatímco Vietnamci opět mají velmi nízký podíl vysokoškoláků (5,8 %), Rusové 68,9 %. Vysoký podíl osob se základním vzděláním je u Vietnamců (18,4 %).

Ve starších věkových skupinách klesá podíl vysokoškoláků jak u cizinců, tak u Čechů – opět s výjimkou Rusů, kteří mají podíl vysokoškoláků vysoce nadprůměrný (cizinci v rozmezí 17 – 25 %, Češi s klesajícím podílem od 20 do 10 %, Rusové 40 – 55 %). Naopak čím starší populace, tím vyšší podíl osob se základním vzděláním, přesto však většinový podíl má střední vzdělání.

Při sčítání lidu je u žen 15 letých a starších zjišťován **počet živě narozených dětí**. Z tohoto údaje je možné vypočítat kohortní (generační) plodnost. Při srovnání plodnosti je zřejmé, že cizinky jako celek měly nižší plodnost než Češky, neplatilo to však pro všechny skupiny dle státního občanství. Je patrné, že kohortní plodnost začíná nabývat na intenzitě až od 20. roku věku žen, nejvyšší hodnoty pak v této věkové kategorii mají Vietnamky, nejnižší naopak Rusky. Nejvyšší nárůsty počtu živě narozených dětí má věková skupina 30–39 let, dále pak 40–49 let.

Nejvyšší kohortní plodnost ve věkových kategoriích 30–39 a 40–49 let měly Vietnamky, nejnižší Ukrajinky. Po 50. roku věku je reprodukce považována za ukončenou a kohortní plodnost lze považovat za konečnou. V této věkové kategorii měly nejvyšší plodnost Polky a Slovenky. Zatímco podíl Češek s nezjištěným počtem dětí je 1,5 %, podíl cizinek s nezjištěným počtem dětí je 17,1 %.

Tab. 5 Ženy podle věkových skupin, počtu živě narozených dětí, státního občanství a kohortní plodnost

Věková kategorie, státní občanství	Celkový počet žen	Počet živě narozených dětí	Kohortní plodnost
15–19			
Česko	229 356	3 150	0,014
Cizinky celkem	8 588	80	0,011
z toho:			
Ukrajina	2 660	18	0,008
Slovensko	985	35	0,051
Vietnam	1 280	12	0,010
Rusko	1 300	1	0,001
Polsko	64	1	0,020
20–29			
Česko	478 517	184 530	0,386
Cizinky celkem	38 671	10 327	0,316
z toho:			
Ukrajina	11 272	3 156	0,332
Slovensko	6 206	2 222	0,480
Vietnam	2 720	1 936	0,769
Rusko	6 340	463	0,079
Polsko	476	140	0,391
30–39			
Česko	620 120	829 354	1,338
Cizinky celkem	57 858	60 228	1,237
z toho:			
Ukrajina	14 813	15 279	1,248
Slovensko	17 111	17 841	1,269
Vietnam	5 732	10 249	1,930
Rusko	3 974	3 145	0,891
Polsko	1 377	1 171	1,082
40–49			
Česko	793 719	1 431 092	1,804
Cizinky celkem	46 552	62 211	1,619
z toho:			
Ukrajina	16 410	19 982	1,517
Slovensko	11 789	16 178	1,642
Vietnam	4 452	8 408	2,061
Rusko	2 469	3 366	1,585
Polsko	1 149	1 401	1,603
50+			
Česko	2 182 724	4 279 913	2,018
Cizinky celkem	44 770	66 343	1,851
z toho:			
Ukrajina	14 255	18 480	1,729
Slovensko	6 698	10 872	2,109
Vietnam	4 773	8 859	2,053
Rusko	4 219	5 673	1,593
Polsko	4 918	9 275	2,131

Tab. 6 Ženy podle počtu dětí, věkové kategorie a státního občanství

Věková kategorie, státní občanství	Ženy podle počtu dětí					
	1	2	3	4	5+	bezdětné
15–19						
Česko	2 346	307	50	10	x	226 541
Cizinky celkem	45	13	3	x	x	7 202
z toho:						
Ukrajina	11	2	1	x	x	2 210
Slovensko	22	5	1	x	x	665
Vietnam	5	2	1	x	x	1 187
Rusko	1	x	x	x	x	1 178
Polsko	1	x	x	x	x	48
20–29						
Česko	83 762	35 854	6 182	1 539	777	350 085
Cizinky celkem	5 466	1 959	249	32	12	24 919
z toho:						
Ukrajina	1 963	523	45	3	x	6 986
Slovensko	1 025	408	86	18	9	3 087
Vietnam	779	483	53	5	2	1 195
Rusko	329	59	4	1		5 436
Polsko	74	30	2	x	x	252
30–39						
Česko	169 404	230 093	46 528	8 657	4 427	160 648
Cizinky celkem	14 513	16 068	3 483	552	160	13 920
z toho:						
Ukrajina	4 550	4 158	683	70	14	2 771
Slovensko	4 198	4 774	908	196	99	3 887
Vietnam	990	2 969	940	111	11	288
Rusko	1 070	779	136	21	5	1 520
Polsko	287	308	70	12	2	403
40–49						
Česko	168 718	411 905	102 534	20 269	8 714	81 178
Cizinky celkem	11 362	16 516	4 253	830	309	5 163
z toho:						
Ukrajina	5 038	5 616	988	128	42	1 357
Slovensko	2 467	4 170	1 148	270	143	1 654
Vietnam	585	2 402	784	136	23	150
Rusko	709	810	260	49	11	284
Polsko	225	362	104	27	6	150
50+						
Česko	356 114	1 175 526	374 310	74 961	26 832	113 316
Cizinky celkem	9 273	16 696	5 104	1 296	563	2 917
z toho:						
Ukrajina	3 305	5 343	1 109	198	66	667
Slovensko	952	2 040	1 011	380	226	545
Vietnam	753	2 361	777	183	59	182
Rusko	1 472	1 554	280	41	17	198
Polsko	694	2 129	960	255	79	236

Se zvyšujícím se věkem je patrný nárůst počtu žen s více dětmi u všech skupin tříděných podle státního občanství. Avšak již ve věkové kategorii 20–29 let má téměř třetina Vietnamek (28,6 %) jedno dítě, dalších 17,8 % má dokonce děti dvě. Ostatní skupiny žen kromě Rusek mají jedno dítě zhruba v 17 % případů, nadpoloviční většina byla bezdětná. V následující věkové skupině (30–39 let) začal narůstat i podíl žen se třemi dětmi – Vietnamky na úrovni 16 %, ostatní skupiny okolo 5 % žen. Významně stoupal podíl žen se dvěma dětmi a klesá podíl bezdětných. Ve věkové kategorii 40–49 let již většina žen má jedno nebo dvě děti, podíl žen se třemi dětmi také vzrostl (nejméně u Ukrajinek, nejvíce u Vietnamek).

5. Náboženská víra a národnost cizinců

Cizinci častěji než občané České republiky využili dobrovolnosti otázky na náboženskou víru, 40,7 % z nich ji nechalo ji bez odpovědi, z Čechů neodpovědělo 29,3 % obyvatel. Z cizinců, kteří svůj vztah k víře vyjádřili, se za věřící označilo 76 % osob. Podíl věřících byl maximální u občanů Polska a Ukrajiny (76 resp. 78 % ze zjištěných odpovědí), přičemž u obou těchto občanství více než pětina věřících zvolila volbu „věřící – nehlásící se k církvi“.

Jako osoba bez náboženské víry se označilo 43 % cizinců, přitom extrémní podíl osob bez víry vykázali Vietnamci s 85,5 %. Nejsilnější zastoupení věřících hlásících se k církvi či náboženské společnosti měli Poláci (53,3 % osob se zjištěnou náboženskou vírou).

Tab. 7 Cizinci a Češi podle náboženské víry a státního občanství

Státní občanství	Počet osob celkem	Věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	Věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti	Bez náboženské víry	Neuvedeno
Česko	9 998 510	1 269 440	884 465	4 891 838	2 952 767
Cizinci celkem	496 250	97 147	72 005	125 372	201 726
z toho:					
Ukrajina	150 505	34 741	28 311	17 497	69 956
Slovensko	95 821	26 470	10 434	21 888	37 029
Vietnam	54 256	1 952	3 547	32 337	16 420
Rusko	35 785	3 999	7 285	12 424	12 077
Polsko	14 450	4 620	1 959	2 082	5 789

Důležitou demografickou charakteristikou věřících (bez ohledu na to, zda se hlásí k nějaké církvi), je složení podle pohlaví. Věřící ženy převažují ve valné většině případů nad věřícími muži. Výjimkou byli Ukrajinci, kde byly podíly věřících mužů a žen vyrovnané.

Z konkrétních církví, náboženských společenství a směrů byly u cizinců nejčteněji zastoupena Církev pravoslavná v českých zemích (17,1 %) a Církev římskokatolická s 10,1 %. Církev pravoslavná v českých zemích dominovala především u Ukrajinců (30,9 % z věřících) a Rusů (21,7 %). Církev římskokatolická byla dominantní především u Slováků (32,3 %) a Poláků (31,5 %).

Národnost (což byla rovněž dobrovolná otázka) uvedlo 58 % cizinců. Není překvapivé, že cizinci označovali ve většině případů takovou národnost, která je dominující v zemi jejich občanství. U občanů Slovenské republiky tvořil podíl obyvatel se zjištěnou národností národnost slovenská 83,5 %, následována kombinací národností české a slovenské (7,4 %). U občanů Ukrajiny tvořila národnost ukrajinská 89,6 %, opět následována kombinací národností české a ukrajinské (4,6 % z osob se zjištěnou národností). Občané Vietnamu z 92 % označili národnost vietnamskou, z 6 % kombinace národností české a vietnamské. Občané Ruska označili národnost ruskou z 84 % a občané Polska označili národnost polskou z 85 %.

6. Ekonomické charakteristiky cizinců

V porovnání se strukturou osob s českým státním občanstvím se ukázalo, že u osob s cizím státním občanstvím výrazně více převažovaly osoby zařazené mezi pracovní sílu (ekonomicky aktivní) nad osobami mimo pracovní sílu (ekonomicky neaktivní). Podíl osob zařazených mezi pracovní sílu činil u osob s českým občanstvím 52 %, podíl osob zařazených mimo pracovní sílu činil 47 %. Nežjištěných odpovědí bylo 1,0 %. U cizinců jako celku byly tyto podíly 68,8 % u pracovní síly, a 25,6 % u osob mimo pracovní sílu. Nežjištěných odpovědí u cizinců bylo 5,6 %. Výjimkou mezi cizinci tvořily ty skupiny, které se vymykají věkovou strukturou, konkrétně Vietnamci s 26% podílem dětí do 14 let, Rusové s 29% podílem osob ve věku 20-29 let a Poláci s 29% podílem osob starších 65 let.

Tab. 8 Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity a státního občanství

Státní občanství	Pracovní síla	v tom		Mimo pracovní sílu	z toho			Nežjištěno
		zaměstnaní	nezaměstnaní		nepracující důchodci	osoby na rodič. dovolené	žáci, studenti	
Česko	5 202 530	4 945 398	257 132	4 694 534	2 260 685	206 972	1 405 507	101 446
Cizinci celkem	341 471	326 409	15 062	126 949	19 225	11 202	55 739	27 830
z toho:								
Ukrajina	113 316	109 437	3 879	28 758	2 667	2 453	14 379	8 431
Slovensko	71 181	67 282	3 899	20 726	3 932	4 162	6 563	3 914
Vietnam	28 233	26 982	1 251	22 767	801	1 708	10 100	3 256
Rusko	20 623	19 524	1 099	13 375	1 877	544	7 763	1 787
Polsko	8 234	7 867	367	5 550	4 259	233	522	666

Ze srovnání hodnot z roku 2011 a 2021 u cizinců jako celku vyplývá, že se mírně snížil podíl osob mimo pracovní sílu (dříve ekonomicky neaktivní), a to z 28,0 % na 25,6 %. Srovnání je však komplikované různou mírou nežjištěných odpovědí (v roce 2011 9,3 %, v roce 2021 5,6 %). Podíl zaměstnaných stoupl na 65,8 % (z 57,1 % v roce 2011), podíl nezaměstnaných klesl na 3,0 % (z 5,6 % v roce 2011). Klesl také podíl osob mimo pracovní sílu (dříve ekonomicky neaktivní), a to na 26,0 % (z 28,0 %).

Úroveň dosaženého vzdělání má na zaměstnanost významný vliv. U cizinců má pouze 9 % osob starších 15 let základní vzdělání, přesto se tato skupina podílí více než 15,1 % ve skupině nezaměstnaných cizinců. Nejvyšší podíl mezi nezaměstnanými cizinci má však skupina osob s úplným středním vzděláním s maturitou, absolventi nástavby a vyšších odborných škol, a to 38,4 %. Je to nejpočetněji zastoupená skupina cizinců z hlediska vzdělání (celkem 29,4 % ze všech cizinců starších 15 let). U Čechů mezi nezaměstnanými dominují osoby se středním vzděláním bez maturity, s výučním listem. Zatímco u cizinců je podíl nezaměstnaných s vysokoškolským vzděláním na úrovni téměř 13 %, u Čechů je mezi nezaměstnanými podíl osob s vysokoškolským vzděláním pouze 5,1 %. Podíl cizinců s vysokoškolským vzděláním je u 15letých a starších 26,5 %; jejich podíl na zaměstnaných činil 18,8 %. U Čechů byl podíl vysokoškoláků u populace 15letých a starších 17,0 %, jejich podíl na zaměstnaných byl 18,1 %.

Tab. 9 Zaměstnaní a nezaměstnaní podle nejvyššího dosaženého vzdělání

Vzdělání	Cizinci - zaměstnaní		Češi - zaměstnaní		Cizinci - nezaměstnaní		Češi - nezaměstnaní	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Celkem	326 409	100,0	4 945 398	100,0	15 062	100,0	257 132	100,0
základní vzdělání vč. neukončeného	23 121	7,1	259 793	5,3	2 273	15,1	55 689	21,7
střední vč. vyučení (bez maturity)	50 488	15,5	1 538 517	31,1	2 639	17,5	89 366	34,8
střední s mat., nástavby, VOŠ	133 349	40,9	2 091 105	42,3	5 784	38,4	69 599	27,1
vysokoškolské	61 421	18,8	892 950	18,1	1 933	12,8	13 184	5,1
nezjištěno	58 030	17,8	163 033	3,3	2 433	16,2	29 294	11,4

Více než čtvrtina zaměstnaných Čechů (27,2 %) a 28,3 % zaměstnaných cizinců pracuje v průmyslu. U Poláků převažuje zpracovatelský průmysl a pracuje v něm 40,8 % zaměstnaných. Dalším významným odvětvím je velkoobchod a maloobchod, který zaměstnává okolo 10 % osob – s výjimkou Vietnamců, u nichž je toto odvětví zcela dominantní (55 % z pracovní síly). U Ukrajinců je kromě zpracovatelského průmyslu (32,7 %) významné též stavebnictví (21,9 %).

Tab. 10 Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti a státního občanství

Odvětví ekonomické činnosti	Česko	Cizinci celkem	z cizinců podle státního občanství				
			Ukrajina	Slovensko	Vietnam	Rusko	Polsko
Zaměstnaní celkem	4 945 398	326 409	109 437	67 282	26 982	19 524	7 867
z toho:							
zemědělství, lesnictví, rybníctví	159 746	7 237	4 612	812	233	93	78
Průmysl	1 344 411	92 467	35 760	20 111	3 579	2 238	3 208
Stavebnictví velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	329 387	34 069	23 984	4 047	192	753	381
Doprava a skladování	547 662	40 757	7 973	6 750	14 857	2 583	744
Ubytování, stravování a pohostinství	301 172	17 122	6 918	3 641	163	1 013	336
Informační a komunikační činnosti	171 840	17 625	4 154	1 821	3 388	1 010	187
Profesní, vědecké a technické činnosti	185 100	22 201	1 790	5 921	98	3 204	519
Administrativní a podpůrné činnosti	257 288	18 143	2 899	4 916	222	2 334	477
Vzdělávání	198 311	24 505	9 751	3 968	500	1 783	563
Zdravotní a sociální péče	352 082	9 406	999	2 246	46	738	290
	394 238	13 310	3 697	6 785	35	730	290

Nejvyšší podíl osob (cizinců) se základním a nižším středním vzděláním pracuje v zemědělství, lesnictví a rybníctví, dále pak ve stavebnictví. Průmysl zaměstnává především osoby s nižším i středním vzděláním s maturitou, osoby s vyšším odborným vzděláním a nástavbami. Vysoký podíl osob se středním vzděláním se uplatnil také v průmyslu, velkoobchodě a maloobchodě, ubytování a stravování, v informačních a komunikačních činnostech. Osoby s vysokoškolským vzděláním našly uplatnění v informačních a komunikačních činnostech, profesních vědeckých a technických činnostech, ve vzdělávání a v zdravotní a sociální péči.

Ze srovnání let 2011 a 2021 z hlediska odvětví ekonomické činnosti je patrný nárůst podílu cizinců pracujících ve zpracovatelském průmyslu (z 20,6 % na 27,2 %) a stavebnictví (z 8,7 % na 10,4 %). Další významné odvětví z hlediska podílu zaměstnaných osob – velkoobchod a maloobchod, zůstal na hranici 12 %. Mírně také narostl sektor informačních a komunikačních činností (z 4,5 % na 6,8 % v roce 2021).

Tab. 11 Zaměstnaní cizinci podle odvětví ekonomické činnosti a nejvyššího dosaženého vzdělání

Odvětví ekonomické činnosti	Nejvyšší dosažené vzdělání									
	základní vč. neukončeného		střední vč. vyučení (bez mat.)		střední s mat., VOŠ, nástavbového		vysokoškolské		nezjištěno	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Zaměstnaní celkem	23 121	7,1	50 488	15,5	133 349	40,9	61 421	18,8	58 030	17,8
z toho:										
Zemědělství, lesnictví, rybnářství	765	10,6	2 009	27,8	1 819	25,1	360	5,0	2 284	31,6
Průmysl	7 255	7,8	18 588	20,1	39 756	43,0	11 716	12,7	15 152	16,4
Stavebnictví	2 805	8,2	8 755	25,7	10 921	32,1	2 143	6,3	9 445	27,7
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	4 690	11,5	6 557	16,1	19 635	48,2	4 638	11,4	5 237	12,8
Doprava a skladování	929	5,4	2 896	16,9	7 848	45,8	1 907	11,1	3 542	20,7
Ubytování, stravování a pohostinství	2 497	14,2	3 448	19,6	8 208	46,6	1 225	7,0	2 247	12,7
Informační a komunikační činnosti	151	0,7	364	1,6	10 646	48,0	9 889	44,5	1 151	5,2
Profesní, vědecké a technické činnosti	150	0,8	341	1,9	5 475	30,2	9 583	52,8	2 594	14,3
Administrativní a podpůrné činnosti	1 488	6,1	3 191	13,0	8 724	35,6	2 910	11,9	8 192	33,4
Vzdělávání	144	1,5	440	4,7	3 706	39,4	4 400	46,8	716	7,6
Zdravotní a sociální péče	345	2,6	881	6,6	5 029	37,8	5 839	43,9	1 216	9,1

Ukrajínští muži byli nejčastěji zaměstnaní ve zpracovatelském průmyslu (30,2 % zaměstnaných mužů) a stavebnictví (34,7 %), ukrajinské ženy také pracovaly ve zpracovatelském průmyslu (33,4 %), dále v administrativních a podpůrných činnostech (15,4 %) a ve velkoobchodě a maloobchodě (11 %). Slovenští muži pracovali také ve zpracovatelském průmyslu (32,3 %), informačních a komunikačních činnostech (11,8 %), slovenské ženy se zabývaly zpracovatelským průmyslem (23,4 %), zdravotní a sociální péčí (16,8 %) a velkoobchodem a maloobchodem (12,9 %). Vietnamci i Vietnamky mají shodná odvětví ekonomické činnosti, kterými se zabývají – v drtivé převaze je to velkoobchod a maloobchod (okolo 55 %), ubytování a stravování (muži 14,9 %, ženy 10,5 %), zpracovatelský průmysl (muži 14 %, ženy 11,3 %). Ruští muži byli nejvíce zaměstnaní v informačních a komunikačních činnostech (22,4 %), spolu se ženami byli často zaměstnaní ve zpracovatelském průmyslu (11,6 % muži, 10,1 % ženy) a ve velkoobchodě a maloobchodě (12,3 % muži, 14 % ženy). Ruské ženy také ve 14 % případů pracují v profesních vědeckých a technických činnostech. Polští muži ponejvíce pracují ve zpracovatelském průmyslu (42,3 % zaměstnaných), ženy pracují tamtéž v 34,3 % případů. Dále jsou zaměstnaní ve velkoobchodě a maloobchodě (muži 8 %, ženy 11,2 %), Polky dále pracují v administrativních a podpůrných činnostech (8,4 %).

Tab. 12 Cizinci a Češi podle postavení v zaměstnání

Státní občanství	Postavení v zaměstnání							
	zaměstnanci		zaměstnavatelé		osoby pracující na vlastní účet		nezjištěno	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Česká republika	3 792 769	76,7	51 917	1,0	664 555	13,4	436 157	8,8
Cizinci celkem	234 960	72,0	1 529	0,5	53 210	16,3	36 710	11,2
z toho:								
Ukrajina	81 766	74,7	205	0,2	18 436	16,8	9 030	8,3
Slovensko	55 518	82,5	230	0,3	7 339	10,9	4 195	6,2
Vietnam	7 144	26,5	609	2,3	12 640	46,8	6 589	24,4
Rusko	13 726	70,3	33	0,2	2 397	12,3	3 368	17,3
Polsko	6 233	79,2	27	0,3	751	9,5	856	10,9

Podle postavení v zaměstnání u zaměstnaných osob byli jak Češi, tak cizinci převážně v pozici zaměstnance (76,7 %, respektive 72 %). Platilo to pro většinu konkrétních občanství, zejména pak pro občany Slovenska (82,5 %) a Polska (79,2 %). Odlišná struktura zaměstnaných je ale u osob s občanstvím Vietnamu, kde jednoznačně převažují osoby pracující na vlastní účet (46,9 %) a zaměstnanci jsou až na druhé pozici (26,5 %).

Neprokázal se výrazný vliv vzdělání na postavení v zaměstnání, rozložení osob spíše odpovídá vzdělanostní struktuře obyvatel (jak cizinců, tak Čechů).

7. Domácnosti cizinců, způsob bydlení

Převážná většina osob žije v bytech. Osoby s českým státním občanstvím tvoří domácnosti v bytech v 96,3 %, cizinci jako celek v 91,7 %. Zatímco Čechů žijících v ubytovacím zařízení je pouze 1,5 %, cizinci v nich žijí v 7,3 % případů. Nadprůměrný počet osob žijících v ubytovacích zařízeních je mezi Ukrajinci a Rusy (shodně 7,6 %).

Tab. 13 Cizinci a Češi podle způsobu bydlení

Státní občanství	Bydlící osoby celkem	v tom						Osoby bez domova	
		v bytech		v zařízeních		mimo byty a zařízení		abs.	%
		abs.	%	abs.	%	abs.	%		
Česko	9 998 510	9 624 734	96,3	146 889	1,5	223 353	2,2	3 534	0,0
Cizinci celkem	496 250	455 046	91,7	36 135	7,3	4 997	1,0	72	0,0
z toho:									
Ukrajina	35 785	32 896	91,9	2 733	7,6	151	0,4	5	0,0
Slovensko	95 821	92 216	96,2	2 524	2,6	1 063	1,1	18	0,0
Vietnam	54 256	52 615	97,0	1 081	2,0	560	1,0	x	0,0
Rusko	35 785	32 896	91,9	2 733	7,6	151	0,4	5	0,0
Polsko	14 450	13 489	93,3	530	3,7	428	3,0	3	0,0

Podíl bezdomovců byl mezi sečtenými cizinci velmi nízký. Osoby žijící mimo byty a zařízení, tj. s místem obvyklého pobytu v nouzových obydlích, mobilních objektech, rekreačních chatách, chalupách nebo v obytných domech, ale mimo byty, využívali cizinci v nízkém počtu případů, poněkud se jednalo o Poláky (3% podíl).

Tab. 14 Obyvatelstvo podle státního občanství žijící v bytech a podle právního důvodu užívání bytu

Státní občanství	Podle právního důvodu užívání bytu											
	byť ve vlastním domě		byť v osobním vlastnictví		družstevní byť		nájemní byť		ostatní		nezjištěno	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Česko	4 314 971	44,8	2 284 251	23,7	278 898	2,9	1 570 682	16,3	745 505	7,7	430 427	4,5
Cizinci celkem	68 043	15,0	92 570	20,3	5 726	1,3	173 460	38,1	22 632	5,0	92 615	20,4
z toho:												
Ukrajina	12 365	9,4	23 451	17,9	1 252	1,0	52 027	39,6	6 183	4,7	36 063	27,5
Slovensko	20 150	21,9	23 581	25,6	1 236	1,3	24 886	27,0	4 307	4,7	18 056	19,6
Vietnam	11 600	22,0	10 740	20,4	958	1,8	21 752	41,3	3 376	6,4	4 189	8,0
Rusko	3 963	12,0	8 379	25,5	410	1,2	13 836	42,1	2 161	6,6	4 147	12,6
Polsko	3 020	22,4	3 012	22,3	476	3,5	3 755	27,8	756	5,6	2 470	18,3

Nejvyšší podíl cizinců využívá nájemní bydlení (cizinci jako celek 38,1 % z osob bydlících v bytech). Nejvyšší podíl osob využívajících nájemní bydlení je mezi Vietnamci (41,3 %) a Rusy (42,1 %), nejnižší naopak mezi Poláky a Slováky (27, respektive 28 %). Druhým nejčastějším důvodem užívání bytu byl byť v osobním vlastnictví – nejvíce byty vlastnili Slováci (25,6 %) a Rusové (25,5 %). Nejmenší podíl vlastníků bytu měli Ukrajinci (17,9 %). O málo nižší byl podíl cizinců vlastnících byť ve vlastním domě. Družstevní bydlení nebyla mezi cizinci příliš využívána možnost. U tohoto ukazatele se však projevila vysoká míra non-response, a to zejména u Ukrajinců, což zkresluje hodnoty ostatních odpovědí a snižuje jejich spolehlivost.

Domácnosti byly ve sčítání definovány jako soubor osob se stejným místem obvyklého pobytu, žijící společně v jednom bytě nebo jiném obydlí (byťová domácnost). Mezi cizinci byla čtvrtina byťových domácností tvořena jen jednou osobou (jednotlivcem). Domácnosti tvořené dvěma, třemi či čtyřmi osobami měly zhruba pětinný podíl. Nadprůměrný podíl jednotlivců v domácnostech měli Ukrajinci (29,6 %) a Poláci (31,8 %), naopak Vietnamci využívali samostatné bydlení jen v 11 % případů. Dvoučlenné domácnosti tvořily u cizinců jako celku podíl okolo 21 %, nadprůměrně vysoký byl u Poláků (31,3 %) a Rusů (29,3 %). Nízký podíl byl opět u Vietnamců (9,1 %). Tříčlenné domácnosti měly u cizinců jako celku podobný podíl jako domácnosti dvoučlenné (19,4 % z byťových domácností podle počtu členů). Nadprůměrně vysoký podíl domácností se čtyřmi, pěti a více členy domácnosti měli Vietnamci (30,2 % čtyřčlenných domácností oproti 20,4 % čtyřčlenných domácností u cizinců jako celku, 16% podíl vietnamských pětičlenných domácností oproti 8 procentnímu podílu cizinců). Podíl nezjištěných odpovědí byl nízký, pohyboval se do 3 %, pouze u Vietnamců byl na úrovni 10 % (non-response je doplňkem do 100 % v každém řádku tabulky).

Tab. 15 Obyvatelstvo podle státního občanství žijící v bytech podle počtu členů byťové domácnosti

Státní občanství	Počet členů byťové domácnosti											
	z toho:											
	1		2		3		4		5		6 a více	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Česko	1 477 710	15,4	2 570 797	26,7	2 008 740	20,9	2 306 617	24,0	809 716	8,4	296 773	3,1
Cizinci celkem	115 455	25,4	96 204	21,1	88 055	19,4	92 757	20,4	36 122	7,9	13 274	2,9
z toho:												
Ukrajina	38 819	29,6	27 978	21,3	26 161	19,9	23 239	17,7	8 701	6,6	3 253	2,5
Slovensko	21 054	22,8	19 684	21,3	18 933	20,5	22 044	23,9	6 841	7,4	2 120	2,3
Vietnam	5 886	11,2	4 781	9,1	8 752	16,6	15 910	30,2	8 437	16,0	3 676	7,0
Rusko	7 314	22,2	9 650	29,3	6 978	21,2	5 579	17,0	2 141	6,5	762	2,3
Polsko	4 290	31,8	4 223	31,3	2 268	16,8	1 729	12,8	656	4,9	231	1,7

Základní jednotkou domácností byla **hospodařící domácnost**, tvořená společně hospodařícími osobami, tj. osobami společně hradícími výdaje domácnosti (strava, náklady na bydlení apod.). Zjišťovány byly hospodařící domácnosti žijící v bytech, mimo byty a údaje za rodinné i vícečlenné nerodinné domácnosti bydlící v hromadných ubytovacích zařízeních, přičemž jednotlivci žijící v zařízeních a bezdomovci domácnosti netvořili.

Tab. 16 Obyvatelstvo podle státního občanství a hospodařících domácností a osoby mimo hospodařící domácnosti

Státní občanství	Hospodařící domácnosti celkem	v tom domácnosti						Mimo hospodařící domácnosti celkem
		rodinné domácnosti			nerodinné domácnosti			
		celkem	v tom tvořené		celkem	v tom		
			jednou rodinou	dvěma a více rodinami		vícečlenná nerodinná	jednotlivci	
Česko	9 869 219	7 958 897	7 604 336	354 561	1 910 322	162 161	1 748 161	129 291
Cizinci celkem	465 515	317 017	298 138	18 879	148 498	21 935	126 563	30 735
z toho:								
Ukrajina	136 101	86 131	80 809	5 322	49 970	6 805	43 165	14 404
Slovensko	93 710	67 995	65 903	2 092	25 715	3 351	22 364	2 111
Vietnam	53 487	45 774	39 773	6 001	7 713	960	6 753	769
Rusko	33 232	22 456	21 307	1 149	10 776	2 538	8 238	2 553
Polsko	13 940	8 736	8 467	269	5 204	381	4 823	510

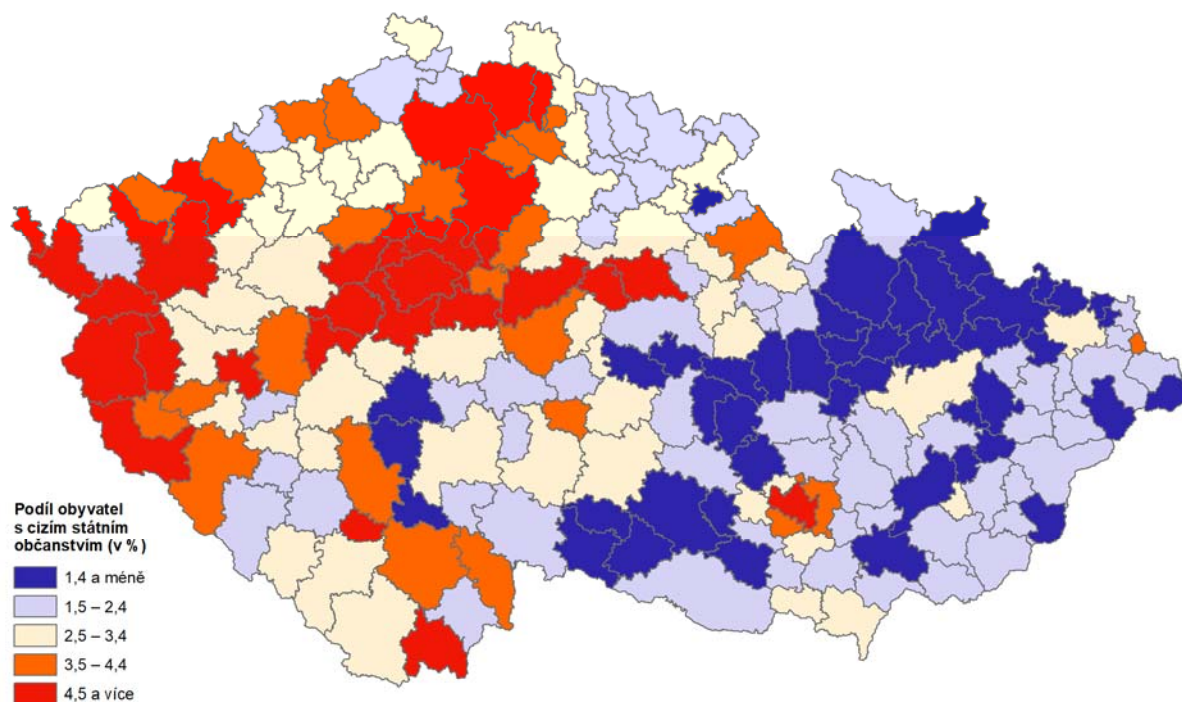
Zatímco Češi žijí v rodinných domácnostech tvořených jednou rodinou ve více než třech čtvrtinách případů, cizinci jako celek tvoří takové domácnosti v 60 % (ze všech osob s daným státním občanstvím). Z průměru se vymykají Vietnamci – domácnosti tvořené jednou rodinou tvoří ze 73,3 %, Ukrajinci naopak v 53,7 % případů. Vietnamci také v 11,1 % případů tvoří hospodařící rodinné domácnosti tvořené dvěma a více rodinami. Nerodinné domácnosti jsou tvořené především jednotlivci. Nejvyšší podíl jednotlivců tvořících samostatnou domácnost tvořili Poláci (33,4 %) a Ukrajinci (28,7 %). Nejvyšší podíl osob žijících mimo hospodařící domácnosti měli Ukrajinci.

Svobodní cizinci žijí především v rodinných domácnostech tvořených jednou rodinou (55,5 %) nebo v domácnostech tvořených jednotlivcem (27,5 %). Ženatí a vdané pak v domácnostech s jednou rodinou žijí v téměř 70 % případů, avšak téměř pětina z nich (19,6 %) také jako jednotlivci. Vysoký podíl sezdaných žijících v rodině mají Slováci (84,3 % z ženatých nebo vdaných) a Rusové (81,3 %), naopak nejnižší podíl ženatých/vdaných žijících v rodinách měli Ukrajinci (56,5 %) – i v této kategorii rodinného stavu dosahovali podílu 27,5 % osob žijících jako jednotlivci v domácnosti. Velmi nízký podíl osob žijících jako jednotlivci měli Vietnamci, a to jak u svobodných, tak u ženatých a vdaných (do 11,7 % populace svobodných a sezdaných). Vysoký podíl svobodných žijících jako jednotlivci měli Poláci (39,2 %), Slováci (29,4 %) a Rusové (27,9 %).

8. Rozmístění cizinců na území České republiky

Cizinci žili nejčastěji v Praze (36,4 %), ve Středočeském (15,0 %) a Jihomoravském (9,4 %) kraji, tedy v krajích, které nabízejí nejvíce pracovních, případně i studijních příležitostí. Jsou to zároveň kraje s největším počtem obyvatel. Koncentrace cizinců je v Praze zhruba trojnásobná ve srovnání s počtem Čechů žijících v Praze (11,1 %). Slováci žili kromě Prahy (25,3 %) a Středočeského kraje (19,2 %) také v kraji Jihomoravském (13,3 %). Vietnamci jsou kromě výše zmíněných krajů rozmístěni navíc v krajích Plzeňském (9,8 %), Karlovarském (9,1 %) a Ústeckém (12,2 %). Rusové žili dominantně v Praze (64,3 % osob). Poláci žili v kraji Moravskoslezském (21,2 %), v Praze a Středočeském kraji (15,4 %), také v kraji Královéhradeckém (9,5 %) a Libereckém (8,3 %).

Mapa 1 Podíl obyvatel s cizím státním občanstvím v krajích a obcích s rozšířenou působností podle obvyklého pobytu

Výsadní postavení mezi cizinci měla Praha, v níž žilo 180 387 cizinců. Z okresů byly pro cizince dále přitažlivé Brno-město (5,8 % ze všech cizinců), Plzeň-město (3,4 %).

Tab. 17 Obyvatelstvo podle státního občanství a místa obvyklého pobytu ve vybraných okresech (podle nejvyššího počtu obvykle bydlících u jednotlivých státních občanství)

Státní občanství	Okres	Počet osob	Okres	Počet osob	Okres	Počet osob	Celkem
Česko	Praha	1 109 566	Brno-město	365 825	Ostrava-město	304 686	9 998 510
Cizinci celkem	Praha	180 387	Brno-město	28 663	Plzeň-město	16 972	496 250
z toho:							
Ukrajina	Praha	54 408	Brno-město	7 801	Plzeň-město	6 755	150 505
Slovensko	Praha	24 239	Brno-město	6 584	Mladá Boleslav	3 666	95 821
Vietnam	Praha	12 685	Cheb	2 538	Brno-město	2 354	54 256
Rusko	Praha	23 021	Brno-město	1 979	Praha-západ	1 395	35 785
Polsko	Praha	2 207	Karviná	1 541	Mladá Boleslav	1 039	14 450

Zatímco Češi jsou téměř rovnoměrně rozmístěni ve všech **velikostních skupinách obcí**, téměř polovina cizinců se soustředila do měst nad 100 tisíc obyvatel. Rusové žili ve městech nad 100 tisíc obyvatel v téměř třech čtvrtinách případů. Poláci téměř ve čtvrtině případů žili v obcích s více než dvaceti tisíci obyvateli a struktura jejich rozmístění se asi nejvíce podobala struktuře rozmístění osob s českým státním občanstvím.

Tab. 18 Obyvatelstvo podle státního občanství a okresů s nejčtenějším zastoupením

Státní občanství	Velikostní skupina obce						
	do 999 obyvatel	1 000 – 4 999	5 000 – 9 999	10 000 – 19 999	20 000 – 49 999	50 000 – 99 999	100 000 +
Česko	1 759 131	2 305 036	913 604	910 725	1 241 551	764 077	2 104 386
Cizinci celkem	33 280	66 204	27 933	38 737	53 088	32 524	244 484
z toho:							
Ukrajina	11 377	20 442	8 360	12 715	14 005	10 085	73 521
Slovensko	9 477	16 691	6 608	7 539	10 511	6 732	38 263
Vietnam	2 737	9 293	4 117	5 929	8 892	3 660	19 628
Rusko	1 228	2 637	833	1 272	2 450	1 219	26 146
Polsko	1 377	2 628	1 397	1 304	3 109	950	3 685

9. Závěr

Cizinci žijící v České republice netvořili jedolitou skupinu s charakteristickými prvky. Převážně se jednalo o osoby v produktivním věku, svobodné nebo ženaté/vdané. Většina cizinců byla věřící. Věřící ženy převažovaly nad věřícími muži. Cizinky měly obvykle jedno až dvě děti, plodnost cizinek jako celku byla však nižší než plodnost českých žen. Nejvíce cizinců mělo středoškolské vzdělání s maturitou. Vzdělanostní struktura cizinců měla vyšší zastoupení osob se středoškolským vzděláním s maturitou a vysokoškolským vzděláním než byly podíly za osoby s českým občanstvím se stejnými vzdělanostními stupni. Většina cizinců patřila mezi pracovní sílu, mezi nejčastější odvětví ekonomické činnosti patřily zpracovatelský průmysl, velkoobchod a maloobchod, stavebnictví.

Cizinci nejčastěji žili v rodinných domácnostech nebo v domácnostech jednotlivců. Největší koncentrace cizinců byla v Praze, dále žili také ve Středočeském a Jihomoravském kraji. Pro místo svého pobytu upřednostňovali především větší města.

Ukrajinci jako největší skupina cizinců na našem území jsou charakterističtí věkovou strukturou – 2/3 populace tvoří osoby v produktivním věku (20-49 let), s výraznějším vyšším podílem mužů než žen (55,3 % ku 44,7 %). Téměř polovina z nich (48,3 %) má středoškolské vzdělání (střední vzdělání bez maturity i s maturitou, nástavbami a vyšším odborným vzděláním). Téměř 4/5 z nich (78 % ze zjištěných odpovědí) jsou věřící, nejvíce z nich se však nehlásí k žádné církvi nebo náboženské společnosti (44,9 % z věřících), nejsilnější církví u nich byla pravoslavná církev v českých zemích (30,9 % z věřících). 75,3 % z Ukrajinců tvoří pracovní sílu, z osob mimo pracovní sílu tvoří polovinu žáci a studenti. Většinou jsou zaměstnaní ve zpracovatelském průmyslu (32,7 %) a stavebnictví (21,9 %). Největší podíl Ukrajinců žil v bytech, avšak nadprůměrně vysoký podíl měli též v bytovacích zařízeních (7,6 %). Téměř 30 % osob žije jako jednotlivec v bytové domácnosti. Nejvíce Ukrajinců žilo v Praze (36,2 %).

Slováci mají vyrovnaný podíl mužů a žen. Stejně jako Ukrajinci významně převažují osoby v produktivním věku (72,4 % z nich je ve věku 20 – 49 let). Jsou skupinou s vysokým podílem vysokoškolsky vzdělaných osob (31,4 %). Z věřících zaujímá nejvyšší podíl církev římskokatolická (32,3 %). 74,3 % Slováků tvoří pracovní sílu; z osob mimo pracovní sílu tvoří nadprůměrně vysoký podíl (20,1 %) osoby na rodičovské dovolené a nepracující důchodci (19 %). Nejvíce Slováků je zaměstnáno ve zpracovatelském průmyslu (28,3 %), 10% podíl mají také odvětví velkoobchodu a maloobchodu, a zdravotní a sociální péče. Nejvíce Slováků žilo v Praze (25,3 %) a Středočeském kraji (19,2 %), dále pak v kraji Jihomoravském (13,3 %).

Vietnamci mají z cizinců nejvyšší podíl dětské složky – děti do 9 let (včetně) tvoří 18,2 % populace, děti a mládež ve věku 10–19 let tvoří dalších 12,5 % populace. Jsou skupinou s nejvyšším podílem se základním vzděláním (25,5 %) u osob 15letých a starších. Více než 4/5 z nich (85,5 %) se označilo jako osoby bez náboženské víry. Pracovní sílu tvoří 52 % osob, mezi osobami mimo pracovní sílu je nejvyšší podíl u žáků a studentů (44 % z osob mimo pracovní sílu). Více než polovina zaměstnaných (55,1 %) pracuje v odvětví velkoobchodu a maloobchodu, dalších 13 % pak v ubytování, stravování a pohostinství a v odvětví zpracovatelského průmyslu. Vietnamci žijí v Praze (23,4 %) a Středočeském kraji (10,6 %), také však v krajích sousedících s Německem (kraj Ústecký 12,2%, Plzeňský 9,8 % a Karlovarský 9,1 %).

Téměř 1/3 **ruské** populace (28,9 %) tvoří osoby ve věku 20 – 29 let. Mají nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel (50,4 %). Z osob, které odpověděly na otázku na náboženskou víru, se více než polovina (52,4 %) označilo za osoby bez náboženské víry, dalších 30,7 % jsou věřící nehlásící se k žádné církvi či náboženské společnosti. Pracovní sílu tvoří 57,6 % obyvatel, osoby mimo pracovní sílu tvoří především žáci a studenti (58 % z osob mimo pracovní sílu). Nejvyšší podíl Rusů pracoval v informačních a komunikačních činnostech (16,4 %), ve velkoobchodu a maloobchodu (13,2 %), vysoký podíl také mají v profesních vědeckých a technických činnostech (12 %). 3/5 Rusů žije v Praze (64,3 %), dalších 12 % ve Středočeském kraji.

Poláci mají velmi nízký podíl dětí, více než 1/3 populace (37,3 %) je starší 60 let. Z osob, které odpověděly na otázku náboženské víry, se za věřící a hlásící se k církvi označilo 53,3 % obyvatel, dominantní byla církev římskokatolická. Pracovní sílu tvoří 57 % osob, z osob mimo pracovní sílu tvoří u cizinců nadprůměrný podíl nepracující důchodci (76,7 % z osob mimo pracovní sílu). Nadprůměrně vysoký podíl osob mezi cizinci tvoří osoby ve zpracovatelském průmyslu (38,7 % zaměstnaných Poláků). Kraj Moravskoslezský je místem obvyklého pobytu pro více než 21 % Poláků, z dalších krajů je to též Praha (15,3 %) a kraj Středočeský (15,4 %).

10. Příloha

Tab. 19 Cizinci a Češi podle pohlaví, rodinného stavu a věkových skupin

Státní občanství a rodinný stav	Vybrané věkové skupiny									
	20–29		30–39		40–49		50–59		60+	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Státní občanství ČR z toho s rodinným stavem:										
svobodný/svobodná	466 065	401 946	390 946	275 966	260 080	152 294	88 721	39 313	64 360	42 031
žentý/vdaná	38 826	70 939	231 686	293 467	428 593	454 750	378 934	384 477	815 001	694 799
rozvedený/rozvedená	2 272	4 955	29 836	47 984	138 570	175 262	170 416	186 134	184 385	252 752
vdovec/vdova	21	100	290	1 553	2 470	10 305	7 279	31 652	113 638	545 620
ostatní	372	431	1 018	1 000	1 381	860	565	274	367	97
nezjištěno	156	146	222	150	373	248	666	310	5 512	5 265
Státní občanství jiné než ČR z toho s rodinným stavem:										
svobodný/svobodná	34 519	26 128	33 073	19 561	15 992	8 497	4 903	2 277	1 233	707
žentý/vdaná	7 201	10 861	32 479	32 907	36 606	29 183	25 837	16 092	14 428	9 857
rozvedený/rozvedená	314	527	3 104	4 058	6 120	7 299	5 852	5 721	3 378	4 120
vdovec/vdova	1	23	52	203	139	826	333	1 408	678	3 980
ostatní	42	14	103	41	71	25	33	12	17	4
nezjištěno	1 386	1 118	1 647	1 088	1 283	722	656	349	320	243